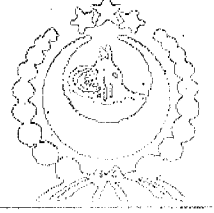

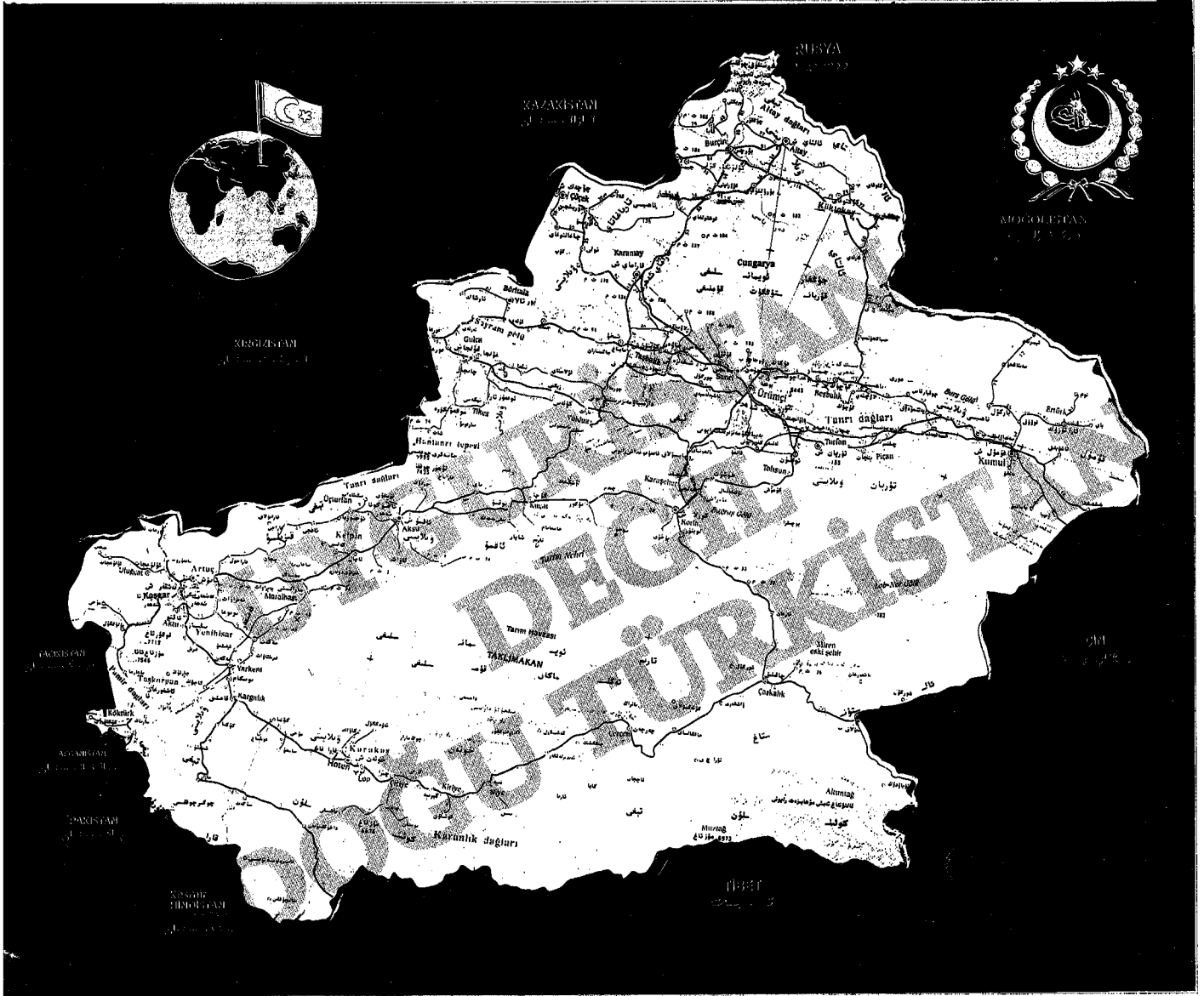
GÖK BAYRAK

DOĞU TÜRKİSTAN KÜLTÜR VE DAYANISMA DERNEĞİ YAYINI

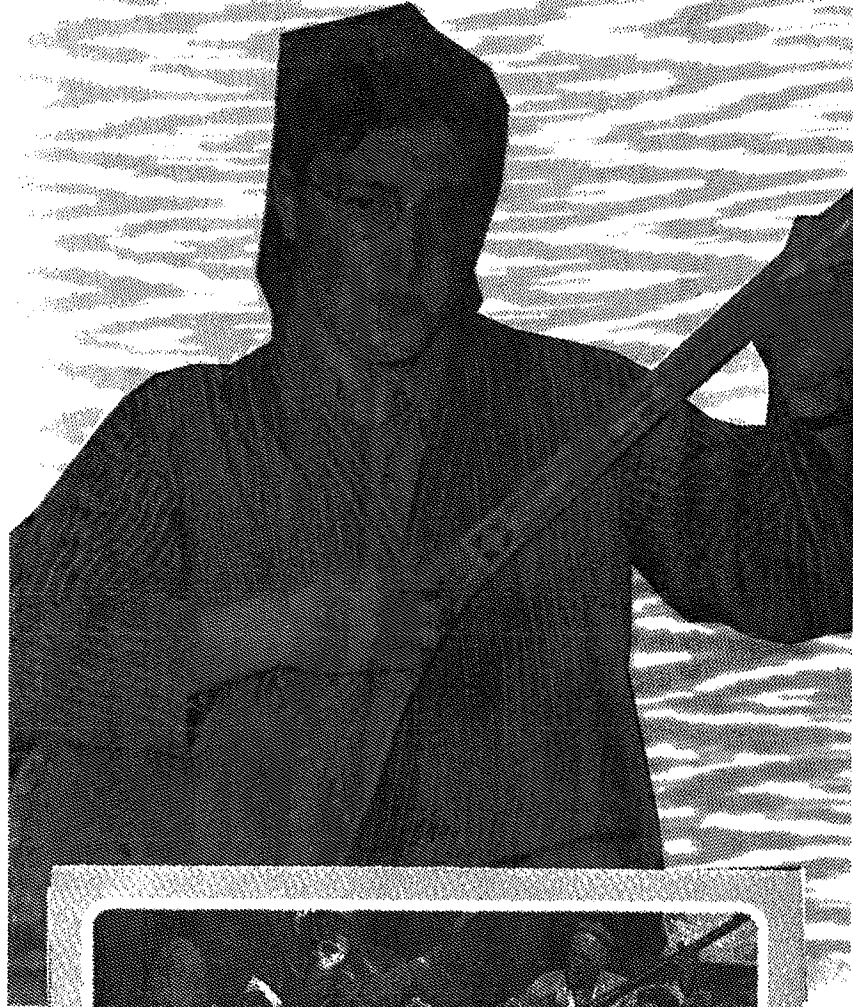
MAYIS 1995 CİLT:2 SAYI: 9 İKİ AYLIK FİKİR ve KÜLTÜR DERGİSİ

25.000 TL

**Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez...
Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez.
Atîyi karanlık görerek azmi bırakmak,
Alçak bir ölüm varsa, eminim budur ancak...
Mehmed Akif Ersoy**

DOĞU TÜRKİSTANLI SANATÇI ABDULLAH KÖSE

GÜLCİMEN

İSTEME ADRESİ:

Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği
Hoca Ahmet Yesevi Mh. 44. sk. No: 28/A P.K.: 161
Kocasinan - KAYSERİ Tel-Fax: 0.352.339 39 65

**DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR ve DAYANIŞMA
DERNEĞİ YAYIN ORGANIDIR**

MAYIS 1995 CİLT:2 SAYI:9

SAHİBİ

KAYSERİ DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ ADINA
Mehmet CANTÜRK

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Abdulmecit AVŞAR

YAYIN KURULU

Celalettin BATUR
Abdulsamet İLKÜRK
Haluk GÖKTÜRK

HABER SORUMLUSU

Abdulsamet İLKÜRK

ABONE SORUMLUSU

Celalettin BATUR

REKLAM SORUMLUSU

Abdurrahim TÜRKDOĞAN

İDARE YERİ

DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ
KAYSERİ

YAZIŞMA ADRESİ

HOCA AHMET YESEVİ MAH.
TÜRKİSTAN EVLERİ 44.SOK.NO:28/A
(38090) KOCASINAN / KAYSERİ
TEL / FAX:(352) 339 39 65

DİZGİ

KAYSERİ DOĞU TÜRKİSTAN KÜLTÜR ve
DAYANIŞMA DERNEĞİ COMPUTER DİZGİ

YILLIK ABONE :

YURT İÇİ : 150 000 TL.

ALMANYA : 25 DM

DİĞER : 15 S

YURT İÇİ POSTA ÇEKİ : Oktay BOZKURT : 692046

YURT DIŞI :

DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ
İŞ BANKASI KAYSERİ MERKEZ ŞUBESİ
DÖVİZ HESAP NO : 30100-172164

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına
aittir.Gönderilen yazılar yayımlansın veya yayınlanmasın iade
edilmez.İsim zikredilmeden iktibas edilemez.

İÇİNDEKİLER

BAŞMAKALE

Uyguristan Demekle Kime Hizmet Ediyorsunuz?

A.Mecit Avşar 2

İNCELEME

Türkiye, Türk Cumhuriyetleri ve Doğu Türkistan

Erkin Alptekin 3

BİBLİYOGRAFYA

O Bir Mücahid' di

Gök Bayrak 5

KÜLTÜR

Doğu Türkistan Uygur Edebiyatı

Celalettin BATUR6

ARAŞTIRMA

Birliğe Hasret Türk Dünyası

Haluk Göktürk 8

TARİH

Eratnahılar Devri

Yrd.Doç.Dr Kemal Göde..... 10

ARAŞTIRMA

Doğu Türkistan Göçmenleri

Prof.Dr. İbrahim Yarkin..... 12

ŞİİR

Osman Nuri ŞEN 14

MAKALE

Bir Ziyaretin Düşündürdükleri

Mehmet Emin BATUR 15

TERCÜME

Şark' i Türkistan Tarihi

Gök Bayrak 16

FOTOĞRAFLAR

..... 17

HİCRET

Mehmet Cantürk 18

UYGURİSTAN DEMEKLE KİME HİZMET EDİYORSUNUZ ?

Abdalmecit AVŞAR

Birkaç yıldır bazı Doğu Türkistanlılar arasında tehlikeli bir fikir filizlenmeye başladı. Doğu Türkistan Davası'na gerçekten sahip çıkan, davayı içlerinde hissedene gerektiği zaman canlarını ve mallarını bu uğurda seve seve vereceklerinden hiç şüphe duymadığım Doğu Türkistanlı bazı kardeşlerim arasında, Doğu Türkistan Davası'nı, Uyguristan Davası olarak görmek gibi yanlış fikirler ortaya çıktığını üzülerek görüyorum.

Uyguristan fikrinin nereden ortaya çıktığını bu fikri ortaya atanların kimler olduğunu ve fikri savunanların kimlere hizmet ettiklerini anlatmaya çalışacağım.

Uyguristan fikri 70 li yılların ortasında Çin ve Rus hükümetlerinin, gizli ajanlarının kurdumuş olduğu, " Uyguristan Radyosu" ile birlikte ortaya çıktı. Daha sonra Çinliler bu radyo vasıtası ile "Uyguristan" fikrini Doğu Türkistanlı Müslüman Türkler arasında yaymaya başladı. Amaçları, Doğu Türkistan'da bulunan Müslüman Türkleri birbirinden uzaklaştırmaktır. Bu olay hain terör örgütü PKK'nın Türkiye üzerinde yapmak istediği olayın aynısıdır.

Çinliler "Uyguristan" tezi ile yıllardır dünya platformuna yerleşen "Doğu Türkistan" adını yıkmak ve 1.828.418 km² olan Doğu Türkistan topraklarını büyük bölümüne sahip çıkmak istiyorlar. Çünkü amaçları Doğu Türkistanlı Uygurların yaşadıkları bir kaç şehri "Uyguristan" olarak gösterip diğer yerlere sahip çıkmaktır.

Rusya ise 70 yıl Batı Türkistan dediğimiz Özbekistan, Kazakistan, Türkmenistan, Tataristan, Kırgızistan, Tacikistan, Azerbaycan gibi devletlerde yaşayan Türkleri birbirinden uzaklaştırmak ve düşman etmek için boylar arasında Azeri, Özbek, Kazak, ve Türkmen diye ayırım yaptı. Türklük ve müslümanlıklarını unutturmaya çalıştı. Bu devletlerde yaklaşık 3,5 milyon kadar Uygur Türk'ü yaşadığı biliniyor. Uygurların da diğer Türklerle kaynaşmalarını önlemek için "Uyguristan Davası" nı körükledi.

Orta Asyadaki kardeşlerimizin kurtulması ile

Rus rejiminin artıkları olan bazı kişiler, "Doğu Türkistan'ın Altay, İli, Urumçi gibi vilayetlerin kendilerinin olduğunu iddia etmeye başladılar. Hatta öyleki, Türk Cumhuriyetleri'nde yaşayan 3,5 milyon Uygur Türk'üne "Doğu Türkistan değil, Uyguristan davası yaparsanız sizlere her türlü yardımı yaparız" şeklinde vaatte bulundular. Kendi sınırları içerisinde yaşayan , bir grup Doğu Türkistan Türkü'nün kurduğu "Uyguristan Azatlık Teşkilatı" adlı örgüte destek verdiler. Bu örgütü desteklemelerindeki amaçları yukarıda vurguladığım Doğu Türkistan'ın bazı topraklarında hak iddia etmeleridir.

Uyguristan tezini savunan kardeşlerim galiba, tarihte hiçbir zaman "Uyguristan" diye Doğu Türkistan topraklarının üzerinde herhangi bir devletin kurulmadığını bilmiyorlar, Doğu Türkistan Davası, yıllardır dünyanın her yerinde biliniyor ve kabul ediliyor. Eğer bugün Doğu Türkistan'ın ismini "Uyguristan" diye değiştirirsek, yıllardır uğrunda mücadele verdiğimiz davayı bir çırpıda silip atarız. Çinlilerinde istedikleri de bu zaten.

Uyguristan Davası yapmaya çalışan değerli ve vatanperver kardeşlerim: Uyguristan demekle Çinlilere hizmet ettiğinizi ve Çinlinin ekmeğine yağ sürdüğünüzü artık anlayın.

Uyanın!!! Çinlilerin ve Doğu Türkistan toprakları üzerinde hak iddia edenlerin oyunlarına gelmeyin. Çinliler ve Rus artıkları Uyguristan davası adı altında, Doğu Türkistan toprakları dışındayazayan birkaç milyon Doğu Türkistanlı mücahidi birbirine düşürmeye çalışıyor.

Aziz kardeşlerim, hep birlikte "Doğu Türkistan Davası" etrafında birleşelim. Bu davanın şemşiyesi altında birleşirsek, mutlak başarılı olacağımıza inanıyorum. Sabredin Allah'ın izni ile kurtuluşumuz yakındır.

Rehberimiz Kur'an, Liderimiz Hz. Muhammed (S.A.V), tek dayanağımız Allah (c.c) dır. Allah (c.c) Doğu Türkistan'ın kurtuluşu için çalışan herkesten razı olsun.(Amin)

TÜRKİYE, TÜRK CUMHURİYETLERİ ve DOĞU TÜRKİSTAN

Erkin. ALPTekin

Böyle bir ortamda Doğu Türkistan'da patlak verecek olan topyekün ayaklanma, Yugoslavya örneğinde olduğu gibi, bütün Çin'e sıçrayacak ve böylece Asya kıtasında büyük bir istikrarsızlık doğacaktır. Bu istikrarsızlıktan en çok etkilenecek olan devletlerin başında elbetteki yeni bağımsızlığına kavuşan Batı Türkistan olacaktır. ABD'de yayınlanmakta olan Newsweek dergisinin 2 Mayıs 1994 tarihli sayısında yayınlanan bir makalede, Batı Türkistan'ın, Doğu Türkistan'da patlak verecek topyekün ayaklanma sırasında, Doğu Türkistan'daki Kazak, Kırgız, Özbek, Tacik ve Uygurların Çinliler tarafından katledilmelerine seyirci kalamayacağı görüşünü savunmaktadır. Bu durumda, Batı Türkistan ile savunma anlaşması olan Bağımsız Devletler Birliği üyesi Rusya'nın, Tacikistan olayında olduğu gibi "sınırları ortak savunma" bahanesiyle Rusya'nın Batı Türkistan'a büyük miktarda asker sevk etmesi, savaşa bulaşması ve neticede Batı Türkistan'ı tekrar kendi kontrolü altına almasına yol açacaktır. Bugün tam anlamıyla siyasi,

ekonomik ve sosyal istikrarına kavuşamayan Batı Türkistan'da hatırı sayılır bir Rus azınlığı da vardır. Özellikle Kazakistan'daki 6 milyon Rus azınlığı Kazakistan'dan toprak talebinde bulunmaktadır. Bu duruma seyirci kalamayacağı için bu girdabın içine Türklük aleminin anası olan Türkiye de çekilebilir.

Nitekim 1 milyar 200 milyon nüfusa sahip Çin'de kanlı olayların patlak vermesi halinde istikrarsızlığın yalnız Asya Kıtasını değil aynı zamanda bütün dünyayı yerinden etkileyeceği gerçeğini gözönünde bulunduran ülkeler Doğu Türkistan, Tibet ve İç Moğolistan başta olmak üzere Çin'deki bu gerginliğin nasıl yumuşatılabileceğinin hesabını yapmaya başladılar. Gerginliğin ancak ilk aşamada Çin'de demokratik bir sistemin kurulması, insan haklarına saygı gösterilmesi ve kendi kaderini tayin ilkesinin benimsenmesiyle yumuşatılabileceği gerçeğini savunan bu ülkeler, şimdi Çin'i sıkıştırmaya başladılar.

İsa Yusuf Alptekin Bey'in, Türkiye'ye geldiği 1954 yılından itibaren, organik bağlarını güçlendirebilmek amacıyla,

Türkiye'nin Ortaasya ve Çin'deki Türk boylarıyla kültürel ilişkilerini geliştirmesi, Türk lehçelerinde radyo yayınları yapması ve Türk boylarını araştırarak etkin bir enstitü kurulması gerektiğini Türk hükümetlerine anlatmaya çalışmıştı. Ama SSCB ve Çin'i darıltmaktan çekinen Türk hükümetleri bu ricalara pek kulak asmadılar. Türkiye'nin gösterdiği bu duyarlılığı SSCB ile Çin göstermedi. Tam tersine, SSCB ile Çin, Türkiye'yi tam anlamıyla bir kargaşalığa sürükleyebilmek için Türkiye'de ne kadar Marksist, Leninist ve Maocu varsa hepsini çeşitli yollarla desteklediler. SSCB'nin dağılmasından sonra Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan ve Tacikistan bağımsızlıklarına kavuştular. Ne var ki gerekli ön çalışmalar yapılamadığı için Türkiye bu gelişmeler karşısında hazırlıksız yakalandı. SSCB'deki Türklerle daha önce organik bağ da kurulamadığı için Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri ve halen yabancı yönetim altında yaşamakta olan Türk boyları arasındaki ilişkiler, küçük yaşta babası tarafından terkedilip uzun yıllar sonra tekrar birbirine kavuşan baba ile çocuk arasındaki ilişkilere dönüştü. Sonuçta, arzulanan hedeflere ulaşamadı. Şimdi Türkiye bütün dikkatini Türk Cumhuriyetleriyle olan ilişkilerini arzu edilen hedeflere ulaştırabilmek, bu Cumhuriyetlerin liderlerinin de öncelikle kendi makamlarını

sağlamlaştırabilmek için çaba sarfetmeleri nedeniyle, dünya konjunktüründe gittikçe önem kazanan Doğu Türkistan Davası ihmâl edilmeye başlandı.

Eğer Türkiye bugünkü siyasetini ısrarla devam ettirecek, bugün tamamen tarih sahnesinden silinme tehlikesiyle karşı karşıya kalan Doğu Türkistan Türkleri'nin davasıyla ilgilenmeyecek ve onlarla olan organik bağlarını güçlendirmeye gayrat göstermeyecek olursa, geçmişteki hatalarını aynen tekrarlamış olur.

Bugün Türkiye'de "Türkün Türkten başka dostu yok" sözü sık sık tekrarlanıyor. Bu çok doğru bir sözdür. O halde ilk aşamada Türkün Türk'e olan dostluğunu, hissiyatlarını ve hamiliğini daha da güçlendirecek çalışmalar yapılmalıdır. İkinci aşamada, Türkiye başta olmak üzere bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Doğu Türkistan konusunda ortak bir strateji belirlemelidir. Son olarak , Türkiye ile bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Çin, İç Moğolistan, Tibet ve Doğu Türkistan'daki mevcut gerginliği yumuşatabilmek maksadıyla pek çok ülke tarafından başlatılan kampanyaya aktif katılma yollarını aramalıdır.

Aksi halde, Türkiye başta olmak üzere bağımsız Türk Cumhuriyetleri bu vebalin altından kalkamazlar.

O BİR MÜCAHİD'Dİ

Gök Bayrak

Doğu Türkistanlı, mücahid ve Allah Dostu Abdurrahman Türkdogan ebediyete intikal etti. Kayseri'deki Doğu Türkistanlıların "Hacı Babası" Abdurrahman Hacı geçirdiği ani rahatsızlık neticesinde vefat etti.

Doğu Türkistan'ın kurtuluşu için bizzat savaşan ve yaralanan Gazi Abdurrahman 1910 Ekim ayında Doğu Türkistan'ın Yarkent vilayetinde dünyaya geldi. Tahsilini Yarkent'in Hanlık Medresesi'nde din eğitimi olarak başladı. Han Medresesi'nde 2 yıl öğrenim gördükten sonra, babası Abdurrahim Hoca tarafından modern ilim alması için Yarkent ilkokuluna verildi. İlk ve orta öğretiminden sonra. Hâk yoluna hizmet etmek için Şeyh İshanhacim'in dergahında tasavvuf dersleri aldı. 3 yıl Şeyh'inden ders aldıktan sonra, irşad vazifesi verildi.

Hem irşad vazifesi. hemde kazancını sağlamak için ticari hayata atıldı. İpek ve şeker ticareti yaptı. Bu arada bir süre de çiftçilikle meşgul oldu.

Kızıl Çin istilasından önce Doğu Türkistan'daki Milliyetçi Çin hükümetine başkaldıran, Şah Mansur komutasındaki orduya katıldı. 1932 yılında yapılan bu ayaklanmada, Çinlilerle bir çok defa sıcak çatışmaya girmiş ve 3 yerinden yara almıştır. Fakat yaralı olduğu halde, savaşmaktan asla kaçmamıştır. 1933 yılında Hoca Niyaz Hacı önderliğinde kurulan "Doğu Türkistan İslâm Cumhuriyeti" ni kuran adsız kahramanlardan birisi oldu.

1949 yılında Doğu Türkistan'ın başına gelen en büyük bela olan Kızıl Çin istilasından sonra, Çinliler Gazi Abdurrahman'ı tehlikeli olarak gördüğünden dolayı

esir kampına sürdüler. Bu kamplarda gördüğü eziyetler Hacı Baba'nın içindeki vatan ve millet aşkını daha da arttırdı. Esir kamplarından sonra, Doğu Türkistan'daki bir çok ayaklanmanın lider kadrolarının içinde bulundu.

1960 yılında Doğu Türkistan'dan Afganistan'a vatanındaki zulümü ve eziyetleri anlatmak için göç etti.

Afganistan'da özellikle gençler ve çocuklara vatan aşkını aşılamak için uğraş verdi.

1965 yılında Kayseri'ye yerleşen Hacı Baba, Türkiye'de gençler ve çocuklara dini dersler verdi. Vatan sevgisini aşılamaya çalıştı. Türkiye'de yaşadığı 30 yıl boyunca Doğu Türkistan Davası için geceli gündüzlü çalıştı. Doğu Türkistan adına yapılan her türlü faaliyetin içinde faal olarak bulundu.

Oğlu Abdurrahim Türkdogan, babasının son arzusunun şöyle : "Babamın son arzusu Doğu Türkistan'ı hürriyetine kavuşmuş olarak görmek, Doğu Türkistan'da kurulacak olan İslâm Cumhuriyeti bayrağı altında ölmektir " şeklinde ifade ediyor.

Hayatı boyunca İslâm ve Doğu Türkistan Davası için çalışan, her zaman Doğu Türkistan'ın kurtuluşu için

dua eden, büyük küçük herkesin sevgili Hacı Babamız "Gazi Abdurrahman" ın aramızdan ayrılarak, ebediyete yürütmesi Gök Bayrak ve Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği azaları olarak hepimizi derinden üzmüştür. Kederli ailesi ve tüm Doğu Türkistanlı hemşehrilerimize baş sağlığı dileriz.

Hacı Babamız'ın son arzusunun gerçekleş-tirmek için son nefesimize kadar çalışacağız.

DOĞU TÜRKİSTAN UYGUR EDEBİYATI

Celâlettin BATUR

DESTAN

Milletleri Millet yapan, ortak maddi ve manevi değerler ve müesseselerin hepsine "kültür" adı verilmektedir. Tarihte gelişme ve krizler büyük nisbette milletlerin kültür değerlerine ve onlara sahip çıkıp çıkmadıklarına bağlıdır. Bir millet kendi ortak kültür değerlerini benimsiyor ve onun etrafında bütünleşiyorsa gelişir, eğer onda bir kültür çözülmesi varsa krizlere düşer. Bütün sosyal huzursuzlukların, hatta ekonomik buhranların arkasında kültür çözülmesi vardır. Bu nokta son derece mühimdir. Çünkü millet her şeyden önce kültür birliğine dayanan bir varlıktır. Gelişi güzel insan yığını değildir. Onu millet yapan tarih içinde şekillendiren varoluş şuuruna vardırıan, yaşama iradesini ve vatanına sahip olma duygusunu besleyen asıl kaynak ve kuvvet kültür değerleridir.

Türk milleti için bu değerler, onu var eden ve ebedileştiren kıymetlerdir. İslâmiyet, Türk dili, Türk tarihi, Türk sanat ve edebiyatı, Türk musikisi, Türk mimarisi ve el sanatları gibi yüzyılların ötesinden gelen kültür değerlerimiz bizi biz yapan, başka milletlerden ayıran milli şahsiyetimizi şekillendiren temel unsurlardır. (1)

Türk edebiyatında destanın, zaman içinde derinliğine, coğrafya üzerinde ise genişliğine bir özelliği vardır. Bu özellikle destanlar yapı ve ayrıntıları ile Türk milletinin tarih anlayışını ve

hayata bakış tarzını işlerler. Hiçbir zorlama olmadan İslâmiyeti kendi yaşam tarzına uygun bularak ve kendilerini İslâm'a girmeye layık gördüklerinden Allah'ı Teala'nın yüce dini İslâm ile müşerref olduktan sonra Anadolu Türk edebiyatının Farsçanın etkisi altında kaldığı yıllarda DESTAN kelimesinin kullanıldığını görüyoruz, genel olarak, kahramanlıklara dayalı hayatın anlatılmasından doğan edebi türlere destan adı verilmektedir, bu tanımın yanı sıra destanda temel olarak TARİH, KAHRAMANLIK, HAYAT birbirini tamamlarlar, Bu üç esas unsurla, destan türü kavram olarak, olaylar, bir kahramanın yaşayışı etrafında ve onun şahsında mistik güçlere sahip motiflerle işlenerek gelişen milli edebiyatın anonim türü olarak kabul edebiliriz.

Destanlar üçbin yıldan beri, insanların yüksek duygularını, kendi benliklerinin üstüne çıkış anındaki davranışlarının anlatılması ile gelişmiştir. Bu izah şekli bize ifade ediyorki, destanın en büyük özelliklerinden biri "Kahramanca bir yaşayışın topluma mal edilmiş bir mücadelenin şekillenmesidir". İnsanın toplum içinde bağlandığı bazı değerleri vardır, kişisel yaşantısından bunlara bağlılık gösterir, bu değerlerin varlığı ve korunması tehlikeye düştüğü zaman, bir an gelirken insan kendi varlığını aşan bir savunma gücü gösterir, huzurunu

düşünmez olur, bu andaki ruh hali, insanı alin üzerinde davranışlara sürükler, işte toplumlardaki bu davranışların ifadesi destanları şekillendirir.(2)

Türk milleti tarih akışı içerisinde devamlı olarak bir destan hayatı yaşamışlardır Destanlarımızın en önemlilerinden bahsetmeye çalışacağız.

Bugün elimizde bulunan destanların en önemlisinin "Oğuz Destanı" olduğu şüphesizdir. Bu destanda eski Türk boylarının hepsinde müşterek bir milli destan olduğunu gösteren birçok deliller bulunmaktadır. Bu destanın Oğuzlar hakimiyetinde değil İlhanlılar devrinde tespit edilmesi de dikkate değer. Yani bu destan Oğuzlar arasında söylendiği gibi XI-XII. asırlarda Moğolistan'daki Türkler ve Moğollar arasında da söyleniyordu. Bang ve R. Rahmetli Arat tarafından neşredilen Oğuz Kağan destanında Moğollar hakimiyeti devresinde Uygur bahşıları tarafından tespit edilmiştir. (Uygurca yazılmıştır.)

Bu destanda Oğuz Kağan halka yayınladığı tebliğde "ben Uygur Kağanıyım" dedi.

(Uşbu bildirgölük bildirmiş irdi kim: Men Uygurlarının Kağanı bolimen).(3)

Destanın geliştiği bu devrelerde Horasan hududundan Talas ve sayrana kadar olan yerlerde Kanglı, Uygur (Gur) boylarının, yine Gur, Gürcistan, Pamir, Fergana ve Cu taraflarında, Uygurların Semerkant'tan Almalık'a kadar uzanan sahada canlı hatıraları yaşamakta idi. Bu anılar Uygurlar tarafından ve Turfan yöresinde yazılmış olsa gerekir. Uygur destanları bölümünde de etraflıca bahsedildiği gibi Uygurların M.Ö. tarihi yaşantılarının izlerini takip ettiğimizde Hunlarla Mete'den "Oğuzhan" önce Selenge boylarında Cungarya ve Altay yörelerinde

Uygur adı ile yaşatılar.

Uygur destanında görülen, Uygurların ilk Kağanı "BUĞ"nunda (Afrasyab) Alper Tunga soyundan geldiği destan yolu ile anlatılmaktadır.

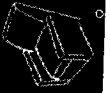
"Ben Gök Tanrıya borcumu ödedim" sözündende anlaşıldığı gibi destanın tümünde kurulup gelişmesinde kutlu (İlahi) bir güç anlatılmaktadır. Oğuz Kağan, dışa dönük ve acunda gelişmek isteyen hareket halinde bir kişilik göstermektedir. Kendisini ise her zaman için Tanrıya ibadet ettiği anlatılıyor. Oğuz'un ibadeti; "Oğuz Kağan Tanrıya yakarırken" şeklinde ve tabiatın kucağında olmaktadır. Onun için mabet, tapınak ve put söz konusu değildir. Bu tanım ile Reşitüddin'de, tek Tanrı'ya ibadet için babası ile savaşı dindar Oğuz'un inançları birbirine çok uymaktadır. Ötügen Türk kitabelerinde de görüldüğü gibi Oğuz'un yakardığı (Dua) ettiği Tanrı, Şamanist bir özellikte görülen Gök Tanrıdır. Bu Tanrı tektir. İnsanların kaderini tayin etmektedir. ki, destantanda da bu hal anlaşılmaktadır.

Dünya Türklüğünün ana vatani aziz Doğu Türkistan'ın nüfusunun çoğunluğunu teşkil eden Uygurların Türeyiş ve Göç destanlarında buluşmak üzere. Oğuz Kağanın şu sözüyle:

*Mademki Uygurların benim büyüklük Kağanı
O halde sayılırım ben bir dünya Kağanı*

Kaynaklar:

- 1-Türk Kültürü Aylık Dergi Prof.Dr.Birol Emil Sayı:351-Sayfa 389,
- 2-Çağlar içinde Türk Destanları Ali Öztürk Sayfa: 22,134,135,140,141
- 3-Türk Dünyası El Kitabı, Türk Destanları Abdulkadir İnan Sayfa: 380

Mobilya San. Tic. A.Ş.

- ✓ Yaylı Kanepeler
- ✓ Oturma Gurupları
- ✓ Köşe Koltuk Takımları
- ✓ Yemek Odası
- ✓ Yatak Odası
- ✓ Bilumum Aksesuar

Mağaza : San. Böl. 1. Cad. No: 6
Tel: (0.352) 336 40 70 - 336 40 84 Fax: 336 96 73
Fabrika : Organize San. Böl. 9. Cad. No: 16
Tel: (0.352) 321 10 12 - 321 16 40 KAYSERİ

AYTEKİN SARRAF

Sedat Aytekin

TEL: 231 43 13
Kale içi No: 23 KAYSERİ

İNÇİ SARRAF

ALTUN ve MÜCEVHERAT İŞLERİ

*Mustafa ve Ahmet Kolay
Adnan İncetoprak*

TEL: 2222 40 02 - 231 84 65
Kazancılar Caddesi No: 39 KAYSERİ

EMEL

MOBİLYA San. ve Tic. Ltd. Şti.

ANKARA MOBİLYA GALERİSİ

- ✓ Oturma Gurupları,
- ✓ Salon Takımları,
- ✓ Yemek Odası,
- ✓ Yatak Odası Çeşitleri

Mustafa Uluçaygıncı

TEL: 336 41 93 - 320 22 66
Osman Kavuncu Caddesi No: 68 KAYSERİ

ÇÖL

DAYANIKLI TÜKETİM
MAMÜLLERİ TİC. LTD.ŞTİ

BÜRO MOBİLYA VE ÇELİK EŞYA SANAYİİ
AYGAZ MAMÜLLERİ YETKİLİ SATICISI

etap
Plastik Mobilya

BÜROST
BÜRO OTURMA GRUPLARI

- ★ Günlük düzenli tüp servisi
- ★ Pazar günleri tüp servisi
- ★ Sürpriz hediyeler
- ★ Can ve mal güvenliğiniz için
tüpünüzün AYGAZ olmasına dikkat edin.

ALO AYGAZ : 330 17 29 - 336 29 88

Merkez : Osman Kavuncu Cad. No: 94 - B KAYSERİ
Tel : 336 29 88 - 320 09 19 - 330 17 29 Fax: 336 29 88
Şube : O. Kavuncu Cad. No: 277

ÖZ Dadaloğlu

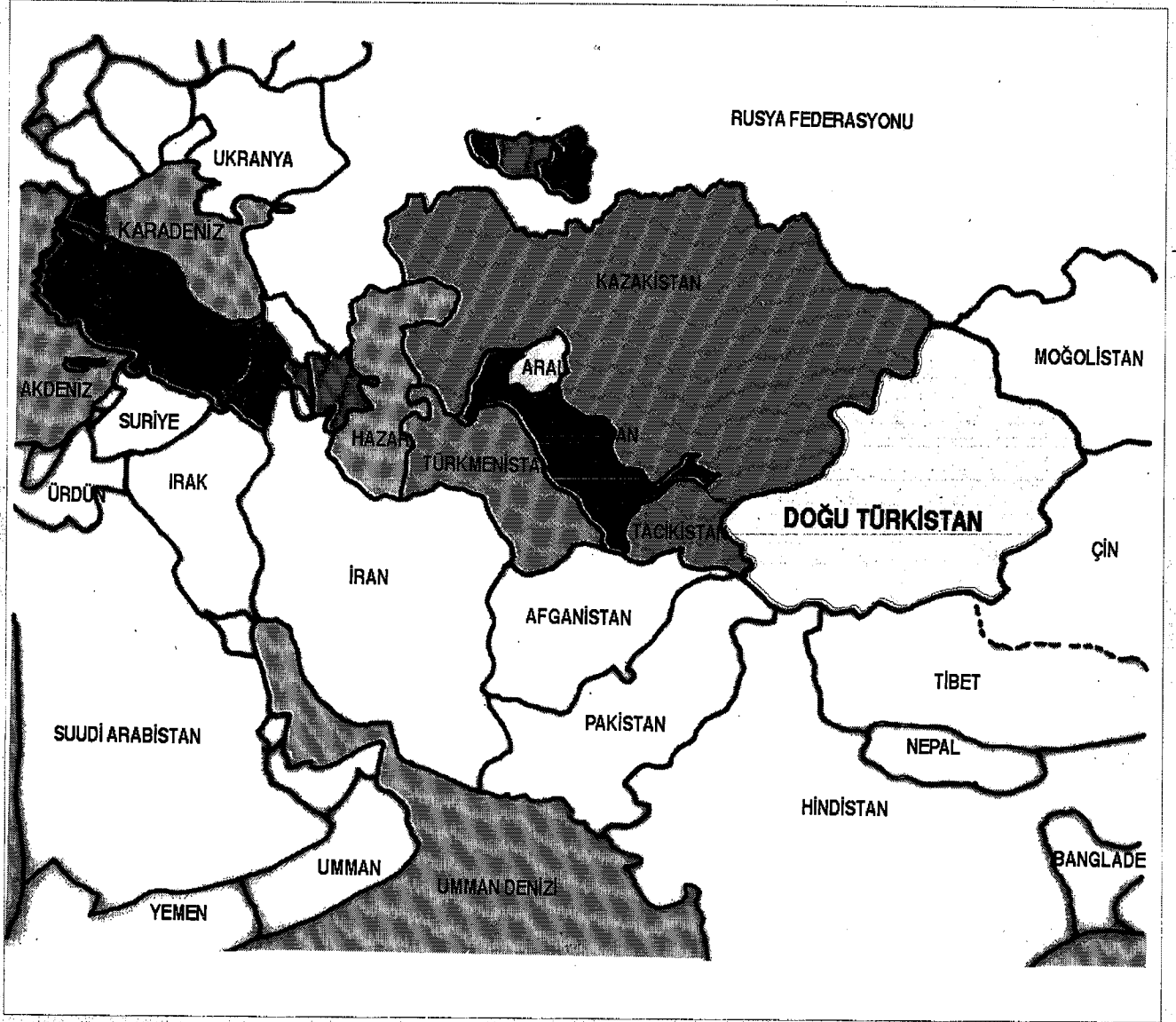
PİDE FIRINI

**ÖZEL OLARAK YAPILAN TAŞ FIRINLA
HİZMETİNİZE GİRMİŞTİR.**

✓ Pide	✓ Sucuklu Pide
✓ Kıymalı Pide	✓ Tahinli
✓ Peynirli	✓ Tava
✓ Pastırmalı	✓ Güveç

İTİNALI ŞEKİLDE PİŞİRİLİR

DOĞU TÜRKİSTAN ÇİN İŞGALİNDE

1.828.418 km²
yüzölçümü ile
35 milyon müslümanın yaşadığı bir
Türk Yurtdur

21 Mart 1995 tarihinde domuz bayramı dolayısıyla Çinliler tarafından kurşuna dizilen Doğu Türkistanlılardan sadece bir kişi... (Beklenen Vakit)

U Y A N !

**Baksana kim boynu bükük ağlıyan?
Hakk-ı hayâtın senin ey Müslüman!
Kurtar o bîcâreyi Allah için,
Artık ölüm uykularından uyan!**

**Bunca zamandır uyudun kanmadın;
Çekmediğin kalmadı, uslanmadın.
Çiğnediler yurdunu baştan başa,
Sen yine bir kerre kımıldanmadın!**

BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

SU DÜNYADA İKİ BAYRAK TANIRIM
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK
HER BİRİNİ KENDİMDEN KISKANIRIM
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

BİRİSİ BİRİNİN CAN KARDEŞİDİR
BİRİ DİĞERİNİN DİN KARDEŞİDİR
HERBİRİ BİRİNİN KAN KARDEŞİDİR
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

BİRİSİ HÜR DEĞİL, EZAN SUSTU
KUR'AN'I OKUYAN YAZANDA SUSTU
DEDEM KORKUT KOCA OZANDA SUSTU
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

BUNLAR HÜRSE GÖLGESİNDE OĞUZ BİZ
ALPASLAN, KANUNİ, KURŞAT, YAVUZ BİZ
HÜR DEĞİLSE DEMEKTİR Kİ YOGUZ BİZ
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

BAYRAK SÖZÜ NE KADAR HOŞ SEDADIR
ONUN İÇİN EC'DADIM ŞUHEDATDIR
BİR CANIM VAR İKİSİNE FEDADIR
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

HİÇ BİR DÜŞMAN YANINA YAKLAŞMASIN
AMAN MEVLAM TÜRK MİLLETİ ŞAŞMASIN
BİRİ DÜŞTÜ DİĞERİ DE DÜŞMESİN
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

HİLALLERİ ALLAH ALLAH SESLENİR
YILDIZLARI RESULULLAH SESLENİR
İKİ MÜBAREK İSİMLE SÜSLENİR
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

BİRİNİ AZ BİRİNİ ÇOK SEVEMEM
BİRİNİ BİRİNDEN FAZLA OVEMEM
ESİR DİYE HURDEN AYRI SAYAMAM
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

İKİSİDE EBEDİYYEN HÜR OLSUN
KEM GÖZLE BAKANIN GÖZÜ KÖR OLSUN
İKİ CİHANDA DA MUZAFFER OLSUN
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

DAHA ŞU DÜNYADA NE İÇİN VARIM
ONLARDIR NAMUSUM, ŞEREFİM, ARTIM
YIRMİDÖRT SAATİM, KİŞİM, BAHARIM
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

SİZİ GÖZÜM GİBİ SEVİP BAKMAYA
BİRDE DÜŞMANLARINIZI YAKMAYA
YEMİN ETTİM SİZİ AY'A DİKMENE
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

BEN FANİYİM ONLAR BAKİ KALACAK
ONLARSIZ KOYMASIN ŞANİ YÜCE HAK
MEZAR TAŞLARIMA ÇİZİLSİN MUTLAK
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

ŞEN OZAN DER DİYARINDA GÜLÜNÜR
O DİYARDA CUMALARDA KILINIR
GÖLGESİNDEN LİVAÜLHAMTA GELİNİR
BİRİSİ ALBAYRAK BİRİ GÖKBAYRAK

Osman Nuri ŞEN

(Almanya)

**DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ YAYIN ORGANIDIR**

OCAK 1995 CİLT:2 SAYI:7

**SAHİBİ KAYSERİ DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ ADINA**

Mehmet CANTÜRK

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Abdulmecit AVŞAR

YAYIN KURULU

Celalettin BATUR

Abdulsamet İLKİTÜRK

Haluk GÖKTÜRK

HABER SORUMLUSU

Abdulsamet İLKİTÜRK

ABONE SORUMLUSU

Celalettin BATUR

REKLAM SORUMLUSU

Abdurrahim TURKİDOĞAN

İDARE YERİ

**DOĞU TÜRKİSTAN KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ
KAYSERİ**

YAZIŞMA ADRESİ

Hoca Ahmet Yesevi Mah.Türkistanevleri

44.Sok.No:28/A (38090) Kocasinan/KAYSERİ

TEL/FAX: (352) 339 39 65

DİZGİ

Kayseri DoğuTürkistan Kültür ve Dayanışma Derneği

Computer Dizgi

YILLIK ABONE:

YURT İÇİ:150.000 TL

ALMANYA:25 DM

DİĞER:15\$

YURT İÇİ POSTA ÇEKİ: Oktay BOZKURT: 692046

YURT DIŞI

DOĞU TÜRKİSTAN KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ

İŞ BANKASI KAYSERİ MERKEZ ŞUBESİ

DÖVİZ HESAP NO: 30100-172164

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın iade edilmez.İsim zikredilmeden ıktibas edilemez.

BAŞMAKALE

**Önemli Bir Araştırma Konusu Doğu Türkistan
Mehmet Emin BATUR 2**

TARİH

**Dünden Bugüne Kayseri'ye Gelen Uygur Türkleri
Yrd.Doç.Dr. Kemal GÖDE 3**

HABER YORUM

**Türkiye, Türk Cumhuriyetleri ve Doğu Türkistan
Erkin ALPTEKİN 6**

TARİH

**Tarihi Devirlerde Türkistan
Doç.Dr.Abdulkadir YUVALI 8**

ARAŞTIRMA

**Çin'i Doğu Türkistan Besliyor
Dilşat SAYRANI 10**

KÜLTÜR

**Doğu Türkistan Uygur Edebiyatı
Celalettin BATUR 13**

HABER

**Basında Doğu Türkistan
Haluk Göktürk 15**

TERCÜME

**Şarki Türkistan Tarihi
Mehmet Emin BATUR 16**

HABERLER

..... 17

HİCRET

Mehmet CANTÜRK 18

Abdulcelil TURAN
Yenidoğan Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

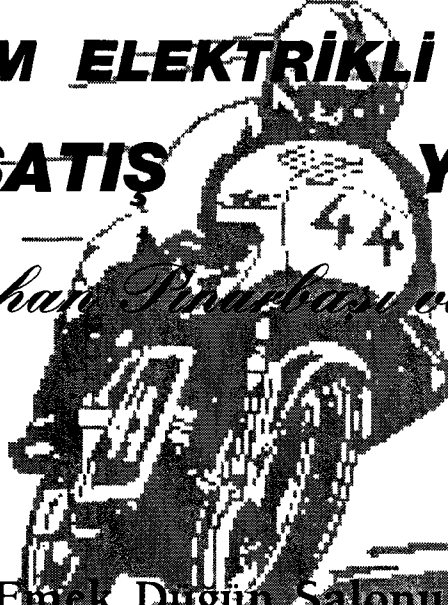
GALERİ BURHAN

JAWA 350 BÖLGE BAYİ

BİLUMUM ELEKTRİKLİ EV ALETLERİ

SATIŞ YERİ

Burhan Şinacı ve Oğlu Cihat

İstasyon Cad. Emek Düğün Salonu Yanı No: 62/A KAYSERİ
Tel: 222 01 85 - 232 35 96

KIVILCIM

KİTAP VE KÜLTÜR SARAYI

**Kitap ve Kırtasiye de
HERKESİN HER İSTEDİĞİNİ BULABİLECEĞİ
BİR KÜLTÜR MERKEZİ**

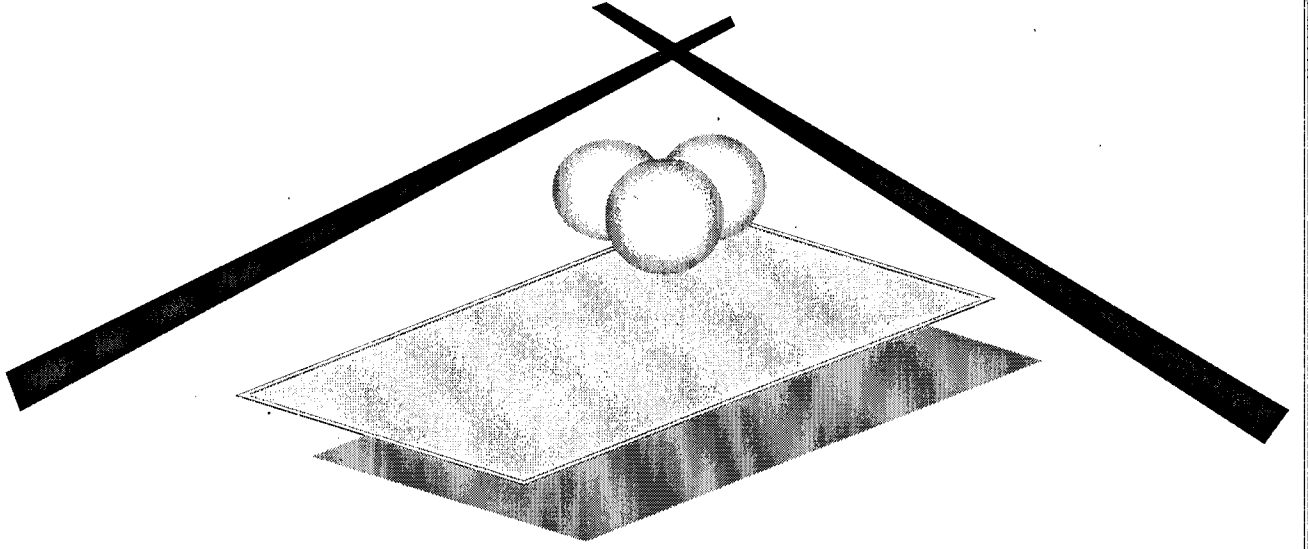
Gevher Nesibe Mağazamız : Mimarsinan Parkı İçerisinde Gevher Nesibe Tıp Müzesi yanı

Avgunlu Medresesi Tel-Fax: 222 74 12

Hunat Mağazamız

: Gavremoğlu Mah. Tavlusun Cad. Seraceddin Medresesi

(Hunat Cami Arkası) Tel-Fax: 231 40 66 - 222 71 26

Gold Star

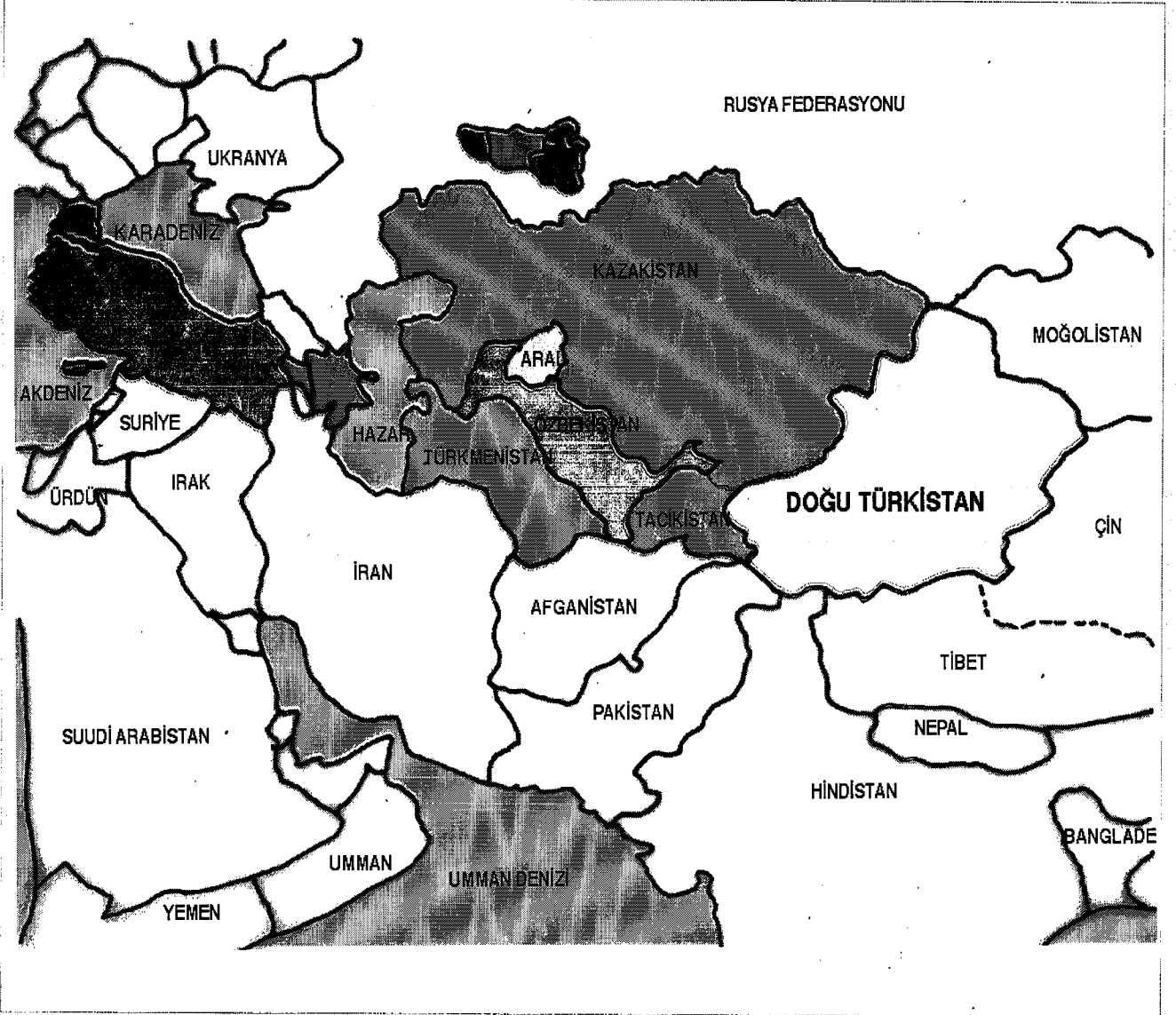
Bilardo Spor Okulu

(Aile Salonumuz mevcuttur)

Tel: 232 71 96

Erciyes Siteleri Irmak Ap. Altı

DOĞU TÜRKİSTAN ÇİN İŞGALİNDE

1.828.418 km²
yüzölçümü ile
35 milyon müslümanın yaşadığı bir
Türk Yurdu'dur